

זמני שבת קודש

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
16:16	17:16	17:38
16:14	17:20	17:44
16:13	17:13	17:35

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

אחרית כראשית

מה יקרה לעתיד לבוא ומדוע הקישו חז"ל את הגאולה ליציאת מצרים

מעלת הויתור

בתקופה בה דר הגאון רבי אליהו לופיאן זצ"ל בעיר קלם, התגורר עם בני משפחתו בדירה קטנה וצפופה, והוכרח לעבור דירה. לא בנקל מצא מדור ראוי, אך בתום מאמץ לא פשוט מצא דירה המתאימה לו, ומיהר לסכם את בעליה את תנאי השכירות.

בני משפחתו התרגשו, הנה, סוף כל סוף יעברו לדירה טובה ומרווחת. הם מיהרו לארוז את חפציהם ולפרק את הריהוט, העמיסו הכל על עגלת משא ענקית, והובילו אותה לחצר הבית החדש ששכרו. ואז, בבואם לשערי החצר, נתקלו ביהודי שעמד שם, והחל לטעון באוזני רבי אליהו: 'הלא תדע שאני עומד להכניס את בתי לחופה, ועדיין לא מצאתי עבורה דירה, זולת הדירה הזו, אלא שאתה הקדמת אותי. דע לך שאם תיכנס לדירה - ניאלץ לדחות את החתונה, כי אין לנו דירה אחרת!'

בני המשפחה התקוממו, היתכן כדבר הזה? הלא הם משפחה ברוכת ילדים הנמצאת כעת ללא קורת גג! והלא הם שתפסו ראשונים את הדירה, וכבר ארוזו ופיקרו את מיטלטליהם, וכבר התרגשו לכבוד המעבר והדירה החדשה. האם הגיוני שמישהו יקח מהם את הדירה ברגע האחרון? הזוהר יושר? האם זה הצדק?

ורבי אליהו לופיאן עמד והקשיב, ואחר כך הורה לעגלון שלא לפרק את המטען, אלא לשוב ולנסוע אל הבית הקודם, כשהוא מסביר לבני משפחתו: 'אתם כל כך צודקים, באמת הדירה שלנו. אך מי יכול להחמיץ הזדמנות לוותר כשהוא צודק עד כדי כך?! מי יכול לאבד כזו מתנה שמימית - לוותר כשהוא כה רחוק מלהיות חייב לעשות זאת?'

בני המשפחה שמעו את הדברים, ארכו להם כמה דקות - בסופו, וככל שרבי אליהו דיבר על ליבם, הבינו כי בעצם עשו את המעשה הנכון ביותר. ולנו לא נותר אלא ללמוד עד היכן מגיעה מתנת הוויתור, עד כמה אדם חכם בוחר לוותר. וככל שהוא יותר צודק, ככל שהוא באמת לא חייב לוותר - אדרבה ואדרבה, זהו הוויתור הטוב היקר והאיכותי ביותר! (הרב אשר קובלסקי)

אחז יושבי פלשת אז נבהלו אלופי אדום וגו', כל אלה והרבה הרבה יותר, יעשה עמנו הקב"ה אות ומופת עד שהניסים הראשונים כאילו ישתכחו ויספרו מעשיו החדשים ברנה. "אראה לבנים מה שלא הראתי לאבות".

המשנה אומרת בסוף סוטה: בעקבות משיחא חצפא יסגא, ויקר יאמיר - ויקר יאמיר מדייקים חז"ל היוקר שכבר יקר יאמיר עוד יותר, - הגפן תתן פריה והיין ביקר, והמלכות תהפך למינות - לפני אלפיים שנה לא היה חילוני אחד ואומרים חז"ל שהשולטים בעם ישראל יהיו מינים, וזה כמו שהבאנו מהזהר הקדוש שהשלטון בארץ יהיה הערב רב - וחכמת סופרים תסרה, ויראי חטא ימאסו - הגמרא הזאת מאתמול? מהיום? מלפני אלפיים שנה. ובתקשורת יום ולילה נגד החרדים, וכל התקשורת מסיתים הסתה גמורה נגד החרדים.

הייתי פעם בהפגנה בירושלים, ראיתי איך השוטרים מכים על ימין ועל שמאל, מה הם אמרו בחדשות? קראו להם נאצים, אבל מתי קראו להם כך? אחרי האלות או לפני האלות?! אדם יהודי נותן מכה באלה לאשה זקנה, ועל הראש. כמו שעשו השוטרים האכזריים לאותו ילד מוגבל, מכים אותו עד זוב דם וללא עול בכפו, בלי יכולת התגוננות. והרי הכל מתועד! נסגר התיק מחוסר הוכחות. חרדים דמם הפקר, וזה סימנים של זמן הגאולה, חכמת סופרים תסרה ויראי חטא ימאסו. אנחנו ברגעים האחרונים של הגאולה. מי שבוחש בקב"ה אין לו פחד מדבר רע, כמו שאמרנו, מי שעומד מול אריה שוא, ולפתע מזמזמת לידו דבורה, הוא יפחד? הרי אריה לפניו! כך אם הוא מפחד מהקב"ה, יודע שהכל בידו וממנו הכל, אין לו שום פחד ומורא משום אדם ואף גורם בעולם! הוא צריך לפחד מאיתנו, כי כתוב בזה"ק שהקב"ה מקפיד על כבודם של הצדיקים יותר מהכבוד שלו יתברך, ירבעם בן נבט, חטא והחטיא את ישראל, ונענש על שרצה לתת מכות לעידו הנביא, ואז נתייבשה ידו, אבל כשהקריב ירבעם עבודה זרה לא נתייבשה ידו! אומר הזה"ק, ראה כי הקב"ה מקפיד על כבוד ת"ח יותר מעל כבודו!

ובא בקדמונים, ומיוסד על הזה"ק והמקובלים, בלשון שתקנו חז"ל בנוסח קדושת כתר "הן גאלתי אתכם אחרית כראשית", שהגאולה האחרונה שתהיה בקרוב ובעגלה במהרה בימינו אמן, תהיה באותן הדרכים של הגאולה הראשונה, גאולת מצרים. אך בניסים גדולים ועצומים הרבה לעין ערוך.

וזה שכתוב: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", ודרשו (ילקוט מיכה) אראה לבנים מה שלא הראיתי לאבות.

ואמרו חז"ל: אל תזכרו ראשונות זה שעבוד מלכות וקדמוניות אל תתבוננו זו יציאת מצרים הנני עושה חדשה עתה תצמח תני ר"י זו מלחמת גוג ומגוג. משל למה הדבר דומה לאדם שהיה מהלך בדרך ופגע בו זאב וניצל ממנו והיה מספר והולך מעשה זאב פגע בו ארי וניצל ממנו והיה מספר והולך מעשה

ארי פגע בו נחש וניצל ממנו שכח מעשה שניהם והיה מספר והולך מעשה נחש אף כך ישראל צרות אחרונות משכחות את הראשונות. כך יהיו הניסים בעתיד בב"א, שהניסים החדשים ישכיחו את הניסים הישנים ושירה חדשה ישבחו גאולים.

ואנחנו רואים את התחמשות העולם בנשק חזק ואלים, צוללות גרעיניות וטילים בליסטיים מתוחכמים, נושאות מטוסים אדירות, דור חכם של פצצות נוראיות וכלי משחית איומים, כפתורים אדומים ומלחמת כוכבים. כ"ז מראה לנו למה צריך כ"כ ניסים גדולים ועצומים שיפליא לנו הקב"ה, אם לא היה כ"כ נשק מתוחכם לא היינו מבינים איזה ניסים לא דקוקים.

אנחנו מוקפים באויבים שכל משימת חייהם ושאיפתם בעולם זה להשמיד להרוג ולאבד. לחיזבאללה יש עשרות אלפי טילים מדויקים המכסים כל פינה בארץ, ומצד אחר חמאס, וליגיונות הטרור של הג'יהד האיסלאמי והג'יהד העולמי, גדודי אל אקצה וכל כינויים ושמות שיש להם. ועל כולנה הנחש הגדול מפרס השולח זרועות תמנון לכל מרחבי סביבותנו הקרובה והרחוקה, בעירק בסוריה ואף בסיני לוב ותימן. מכל הכיוונים. אולם, לא ינום ולא ישן שומר ישראל.

אותה עוצמה שהראה הקב"ה במצרים, הניסים הגדולים אשר ראו עינינו, האותות והמופתים והיד החזקה והזרוע הנטויה, אשר שמעו עמים ירגזון חיל

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סגילית בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה
להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה
לרפואת ישראל מאיר בן מלכה, שלמה בן שמחה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה
לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש
זכות של אלפי עלונים
להצלחה, לרפואה, לזש"ק
או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

זה כן מדבר אלי!

סיפור הרב מיכאל גרינוולד שליט"א:

בעשרת ימי תשובה מסרתי סדרת הרצאות בארה"ב. יום אחד בשעה עשר בלילה כשסיימתי הרצאה בבורו פארק, אמרתי ליהודי האחראי על ארגון הדרשות, שאני צריך להגיע למונסי כדי לפגוש יהודי מסוים לצורך חשוב.

"מה? התפלא האיש, אתה יודע מה המרחק מכאן למונסי? זאת נסיעה ארוכה מאוד".

"מדובר בענין חשוב מאוד", הבהרתי לו.

"מחר לפנות בוקר אתה אמור לדרוש כאן, בבית הכנסת, ותכננת גם להחתים אנשים לא לדבר בתפילה, ועכשיו אתה חושב לברוח למונסי?"

"אני לא בורח, רק אסע ואשוב, אני מוכרח".

"רק אסע ואשוב, ממש"

"אוקיי, אסדר לך רכב ונהג שיסיע אותך".

תוך דקות ספורות ארגן לי היהודי הנמרץ הסעה, והזהיר את הנהג: "אל תדבר עם הרב שום מילה בדרך, הוא תשוש, וחשוב שינצל את הזמן לשינה".

לאחר שהתחלנו לנסוע בירכתי בקול רם "שהכל", ושתינו: אדם ששומע ברכה צריך לענות אמן, נכון? הרי כך מפורש בשו"ע [בסימן רטו סעיף ב], אבל אותו נהג לא ענה. ברכתי "בורא נפשות" בקול, וגם הפעם הוא לא ענה אמן, כך היה על כל הברכות שברכתי בתחילת הדרך.

אמרתי לו: "אני רואה שאתה ירא שמים כל כך גדול, שיש לך שפע של זכויות, אולי אתה יכול למכור לי קצת..."

"אני מה?" הנהג שלח אלי מבט תמה, "אני אמכור לך זכויות? רגע, מה אתה אומר לי?"

אמרתי לו בנחת: "ברכתי כבר כמה ברכות ולא ענית אמן, אז אני מבין שאתה לא צריך את הזכויות האלו כי יש לך כבר עודף זכויות".

"אה, זה", הוא חיך לעצמו בחשיכה, "לא מדבר אלי כל העניין של ברכות בקול ואמן".

התחלתי לדבר איתו כמה מאמרי חז"ל על הברכות, אבל נראה היה שאין עם מי לדבר.

מאחר שכך, התחלתי עם משל, ואמרתי: "אתה יודע מה זה ברכה? יהודי הולך ברחוב, פוגש בן של אחד ממכריו. הוא נותן לילד ממתק, בוא נגיד, איזשהו מעדן בריא עם הכשר מהודר. הילד אומר תודה רבה, מברך ואוכל והולך ללמוד בשמחה. למחרת הוא פוגש שוב את המכר ההוא, ואומר לו: 'הממתק שנתת לי היה טעים מאוד, זה עזר לי להתרכז בלימוד ולהבין היטב'".

"חכה רגע", אומר האיש לילד שעמד לפנות לדרכו, "אל תלך".

הילד לא מבין מה הוא רוצה ממני, אך רגע לאחר מכן מושיט לו היהודי, המכר של אביו, שקית מלאה ממתקים משובחים.

"לא ביקשתי כלום", מציין הילד שהיה ילד מחונך, "רק אמרתי תודה".

"אכן", אמר האיש, "ובגלל התודה שלך קיבלת".

ברוך אתה- הרי זו אמירת תודה לקב"ה, הקב"ה לא

חייב לנו כלום, רק אנחנו חייבים לו, ובכל זאת הוא נותן לנו שפע של טובה וברכה ועושה איתנו חסדים בכל יום ובכל שעה, ולא תגיד לו תודה?"

ראיתי שהוא התעורר, ניצוץ הבריק בעיניו.

"אולי אתה שליח מהשמים", הוא אמר, "הבן שלי חולה במחלה קשה מאוד בראש, והרופאים לא נותנים לו הרבה סיכויים", הוא נאנח בכבדות, "יכול להיות שכבר מאוחר מדי".

"אף פעם לא מאוחר מדי. אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם אל יתייאש מן הרחמים".

הוא העיף בי מבט מהיר. "אתה יודע איזו השגחה פרטית היתה כאן? אני בכלל לא הייתי אמור להסיע אותו והשיחה הזאת לא היתה אמורה להתקיים. שלחו בשבילך נהג אחר, רק שברגע האחרון ממש התברר שהוא לא יכול להגיע וביקשו ממני לבוא במקומו".

"בעזרת ה', אולי אזכה להיות שליח טוב", אמרתי, "האם אוכל לשאול אותך כמה שאלות אישיות?"

"כן", הוא השיב בהיסוס.

"האם אתה נוטל ידיים ליד המיטה בכל בוקר?"

"אה, זה... מזמן גמרתי עם המצווה הזאת".

נחרדתי, אבל שאלתי אותו בנחת, "מתי גמרתי עם המצווה הזאת?"

"באמצע ה'שבע ברכות' שלי".

"וזאת למה?"

באחד הימים של ה'שבע ברכות' נפלה הכרית שלי ל'נגעל וואסר' ונשפכו המים. לקחתי את הכרית וזרקתי אותה מהחלון ואמרתי: 'זה חליפתי, זה כפרתי'..."

תירון מקורי שכזה כבר מזמן לא שמעתי.

התחלתי מיד להסביר לו על החשיבות של נטילת ידיים בבוקר ועל הברכות, ואז הגענו למחוז חפצנו. נכנסתי לביתו של היהודי שאליו היו פני מועדות ויצאתי כלעומת שבאתי, לא הצלחתי לפעול שום דבר ממה שהייתי צריך לפעול.

חזרתי לרכב ואמרתי לנהג: "מתברר שכל הנסיעה הזאת היתה רק בשבילך".

חזרנו יחד לבורו פארק, וכל הדרך עד שתיים בלילה, העמקנו לדבר על הנושאים הללו.

סיפרתי לו את המעשה ששמעתי מיהודי זקן שישן בילדותו בחדר עם מרן רשכבה"ג החזו"א, והחזו"א זצ"ל הקפיד כל פעם למלא ספל עם מים ליד המיטה אפי' שהיה בחדר כיור לנט"ץ, והקפיד שלא ירד מן המיטה בלי נט"ץ. ופעם אחת שלא היו המים רצה לרדת וללכת ליטול וצעק לו- לא, לא, אל תרד, אני מביא לך, ע"כ.

וכן סיפר לי הרב"צ ה'תהילות ישראל' מירושלים זצ"ל שהשקיע הרבה מאמץ להציל בחור ישיבה אחד והיה קשה, והנה יום אחד בא לביהמ"ד וראה עליו אור מיוחד, ושאלו הרב איזה הנהגה טובה עשה היום וענה לרב שהתחיל ליטול ידיו ליד המיטה לפני שירד מהמיטה, ואמר לו שיקפיד כך הלאה בתמידות ונהפך לאדם אחר.

הרב"צ רבי אריה שכטר זצ"ל אמר שהחזיר לפחות שש מאות בעלי תשובה עם הקבלה וההנהגה הזאת

בלבד של נטילת ידיים ליד המיטה, וכן בן הרב"צ רבי שלמה ברווידא זצ"ל התעסק יחד עם אשתו בבנות ישראל להחזירם בתשובה ואמר שקרוב לאלף בנות השתנו לטובה ע"י הנהגה זו.

גם אני עצמי, מספר לו הרב גרינוולד, בכמה מקומות ת"ת וישיבות שהיה קשה מאד ההנהגה עם התלמידים, ביקשתי שיבדקו את הענין של הנטילת ידיים ליד המיטה, ואכן, הוברר היה חסר וע"י שתיקנו התהפך הכל לטובה.

אחר כל השיחה הוא לחץ את ידי, והכריז שהוא עומד לבצע מהפך בבית שלו, הן בהקפדה על נטילת ידיים והן בברכות ובאמירת אמן.

"האם אוכל לקבל את מספר הטלפון שלך?" הוא שאל לפני שנפרדנו.

"אני גר באוויר", השבתי, "לא תוכל לתפוס אותי".

כחצי שנה לאחר מכן שוב הגעתי לארצות הברית לסבב של דרשות. בלילה, לאחר דרשה בבית מדרש בווייליאמסבורג, הנהג היהודי שלא יוכל לקחת אותי לאכסניה שלי, והוא התקשר לנהג אחר הלה אכן הגיע כדי למלא את מקומו.

נכנסתי לרכב עיף, לאחר יום שלם של הרצאות, היה נראה לי שהנהג מעיף מבטים לכיווני שוב ושוב אבל התעלמתי.

"אתה האיש שגר באוויר?" הוא שאל פתאום.

'מה הבן אדם הזה רוצה ממני', חשבתי, והעיניים שלי כמעט נעצמו, ופתאום נזכרתי באותה שיחה עם הנהג בשעות הקטנות של הלילה.

"זה אתה? אתה מהסיפור של 'זה חליפתי זה כפרתי'?"

"כן" הוא אמר בהתרגשות.

"אז כן, אני האיש מהאוויר".

"בכל זאת השגתי אותך, אתה רואה", הוא חיך, "רציתי לספר לך מה התרחש בעקבות השיחה ששוחחנו. קיבלתי על עצמי כל מה שסיכמנו, וגם אשתי והילדים קיבלו עליהם. לפני חודש הלכנו לעשות לילד בדיקות מקיפות, וברוך ה' כל הבדיקות יצאו תקינות. הילד ברוך ה' בריא לחלוטין, קשה להאמין, אבל זאת המציאות!"

שמחתי בכל ליבי בשמחתו, ואיחלתי לו שיזכו תמיד לעשות רצון ה' ויהיה תמיד בריאם ושלמים.

"כן", הוא אמר, "וגם קיבלתי עוד בונוס, בנוסף לבריאות של הבן שלי. היו לי חובות גדולים שהעיקו עלי מאד, ומאז שקיבלנו על עצמנו את הקבלות הטובות, אני רואה שפע בפרנסה, וב"ה כיסיתי כבר חלק ניכר מהחובות, וזה שנאמר 'ברכת ה' היא תעשיר'".

ראינו פה בבירור את השגחת הקב"ה עלינו, כפי שנרמז בברכה 'שהכל נהיה בדברך', שכל מאורע ומאורע, גדול וקטן, הריהו בדבר ה' יתברך. יד ההשגחה גרמה בשתי הפעמים שלא יוכל הנהג המיועד להסיע את הרב, וביקשו דווקא מן הנהג השני להסיעו, וכך נתגלגל כל העניין לטובה.

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר
נכנסו לאתר 'ישיבת אור דוד'

צום עשרה בטבת

בזמן בית המקדש הראשון בעשרה בטבת התחיל מצור על העיר ירושלים, והיה המצור קשה מאוד על העיר, ובעקבות המצור הרבה מאוד אנשים מתו עקב הרעב הקשה שהיה בירושלים, וכיוון שראשית הפורענות של חורבן בית המקדש הראשון היתה בעשרה בטבת שאז התחיל המצור על ירושלים, חכמים תיקנו לצום זכר לחורבן בית המקדש, וכל איש ואישה חייבים לצום ואסור לפרוץ גדה.

א. השנה יחול הצום ביום שישי, ותחילת הצום הוא מזמן עלות השחר עד צאת הכוכבים, והאיסור הוא לאכול ולשתות, אבל שאר העינויים שבתשעה באב, מותרים בצום זה כגון נעילת הסנדל, סיכה, וכן מעיקר הדין מותר להתקלח במים חמים ביום הצום אבל המחמיר תבוא עליו ברכה.

ב. אם הלך לישון בלילה (שלפני התענית) וקם משנתו באמצע הלילה אסור לו לאכול ולשתות אפילו שעוד לא התחיל הצום, כיוון שהלך לישון הסיח דעתו מן האכילה והשתיה ולכן נחשב כאילו נכנס לתענית, ולכן אם רוצה לאכול ולשתות לפני עלות השחר צריך לעשות תנאי לפני שהולך לישון שכוונתו לקום במהלך הלילה לאכול ולשתות, ואם שכח ולא עשה תנאי וקם לפני עלות השחר אסור לאכול ולשתות. אולם אם מרגיש צימאון יש לו על מי שיסמוך, ובפרט אם רגיל לקום ולשתות במהלך הלילה.

ג. מן הנכון שלא לשטוף את הפה ביום הצום, אולם בפחות מרביעית במקום צורך מותר, וזהו שלא יבלע את המים, ולכן מי שקשה לו בבוקר שהוא קם משנתו לא לצחצח שיניים ביום התענית או מי שיש לו ריח רע מפיו מותר לו לצחצח שיניו או לשטוף את פיו וכמובן שיזהר שלא יבלע את המים ויכניס לפיו פחות מרביעית (פחות מ-81 גרם).

ד. מי ששכח וברך על מאכל או על משקה ביום התענית ולפני שטעם נזכר שהיום יום צום יטעם כל שהוא מן המאכל או מהמשקה כדי שברכתו לא תהיה לבטלה, משום שברכה לבטלה לדעת מרן השולחן ערוך היא איסור דאורייתא ואיסור אכילה ביום התענית הוא מדרבנן, ואע"פ שיש אומרים שחויב התענית הוא מדברי קבלה מכל מקום זה בוודאי אינו חויב מדאורייתא, ופשוט שאחר שטעם אסור לו להמשיך לאכול או לשתות וצריך להמשיך ולהתענות.

ה. ביום הצום צריך לומר "ענו" בתפילת שמונה עשרה, היחיד אומרה באמצע ברכת שמע קולנו, והחזן שחזר בחזרת הש"ץ אומרה ברכה בפני עצמה בין ברכת "גואל ישראל" לברכת "רפאנו". ואם אכל ביום התענית בשוגג או שברך בטעות ואכל מעט כדי שלא תהיה ברכה לבטלה, הדין הוא שאם אכל פחות מכתובת הגסה (כ - 45 גרם) רשאי לומר "ענו" בתפילתו ואינו נחשב כשקרן בתפילתו שעדין לענין תענית נחשב מעונה (שחז"ל למדו שעד ככותבת הגסה אין ישוב הדעת לגוף לענין אכילה), אבל אם אכל יותר מכתובת הגסה אינו רשאי לומר בתפילתו "ענו", ומ"מ עדין צריך להמשיך ולהתענות עד צאת הצום.

ו. חולה שצריך לאכול מחמת בריאותו, אם אכל ככותבת הגסה אינו יכול לומר "ענו" בתפילתו, אולם חולה שאכל ככוונה כל פעם פחות מהשיעור, יכול לומר "ענו" בתפילתו.

ז. יחיד המתפלל שמונה עשרה עם השליח ציבור בחזרת הש"ץ שדינו של היחיד לומר עם השליח ציבור מילה במילה מכל מקום אינו רשאי לומר "ענו" בין ברכת "גואל" לברכת "רפאנו", שדווקא השליח ציבור שחזר בקול צריך לאומרה שם, אולם היחיד ישתוק, ואח"כ יאמר "ענו" בברכת שמע קולנו כדי היחיד.

ח. קטנים פטורים מכל הצומות ואינם צריכים אפילו לעשות תענית שעות, ואפילו אם הגיעו לגיל חינוך ויש להם דעת להתאבל על החורבן אין להם להתענות, ואפילו אם הקטנים רוצים להחמיר על עצמם ולהתענות אין שומעין להם, ומותר להם לאכול כל מה שרוצים, כיוון שתעניות אלו מדרבנן והם זכר לחורבן בית המקדש ואנו מצפים שיבנה בית המקדש לכך אין מקום לחנך את הקטנים שיתענו.

ט. מעוברות ומניקות פטורות מהצום, ואינן רשאיות להחמיר על עצמם ולצום, וראוי שלא יאכלו מעדנים וכדומה אלא יאכלו רק לצורך קיום האישה והתינוק, ומותרות לאכול המעוברות והמניקות אפילו בשעות הבוקר.

י. אישה שהיתה מניקה והפסיקה להניק את התינוק לאחר כמה חודשים, אם היא בריאה ומרגישה שיכולה לצום צריכה לצום, אולם אם מרגישה שיש לה חולשה ויש לה צער בתענית, תתענה רק תענית שעות כפי מה שיכולה.

יא. חתן שהוא בתוך שבעת ימי שמחתו, אבי הבן (היינו שעושים לבנו ברית באותו יום), המוהל והסנדק, חייבים לצום בכל התעניות י' בתמוז, ט' באב, ג' בתשרי, י' בטבת, ורק שהצום דחוי יכולים לאכול ולשתות.

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

פרשנות רעה

נסיק מסקנה חד-משמעית ונקבע כלל ברזל: רגשות שליליים שממלאים אותנו- כעס ותסכול, מרירות וייאוש, צער ועוגמת נפש, קנאה ושנאה, או פחד וחרדה וכדומה, אינם נובעים מדבר שקרה או לא קרה, אלא מהדרך שבה אנו מפרשים את מה שקרה ומהמשמעות שיש לזה בעינינו. אם נלמד לראות את הדברים בצורה אחרת, ישתנו הרגשות שלנו בהתאם.

ההנחה המקובלת בעולם המקצועי היא, שכל בעיה רגשית בכל תחום שהוא, נובעת מפרשנות לא נכונה של המציאות. אם נעמיק לחקור בניסיון להבין את הסיבה להרגשה הרעה, תגלה תמיד עיוותי חשיבה וטעויות בתפיסת המציאות ובפרשנות שאנו נותנים לה. ייתכן שמדובר בדעות קדומות לא נכונות שפיתחנו כבר בגיל צעיר (או שהסביבה חינכה אותנו להאמין בהן), וייתכן שאלו הנחות מוטעות ומסקנות מעוותות (אם כך... אז כך...!'/הייתי צריך... וכדומה).

אי לכך, בכל עזרה שברצוננו להגיש למי שסובל מבעיה רגשית, העבודה צריכה להיעשות בכיוון של גילוי היסוד המחשבתי שגרם לתחושה הלא טובה, ולאחר מכן יש לפעול לפירוקו וביטולו של יסוד זה.

גישה זו נקראת בפי אנשי מקצוע 'הגישה הקוגניטיבית', מפני שהיא מתמקדת בדרך שבה השכל תופס ומפרש את המציאות. באמצעות שינוי התפיסה המחשבית, אפשר להקים מעפר דל ולהרים מאשפות אביון, לעזור לנדכאים ולשבורי לב ולשנות מקצה לקצה את הרושם שהתרחשויות שונות מותירות בנו. התנהגות של הזולת וכל מעשיו עשויים לקבל משמעות שונה לגמרי, ולהתהפך משליליים לחיוביים (או לפחות, לשליליים הרבה פחות) רק בזכות שינוי זווית הראייה שלנו והמשמעות האחרת שניתן להם.

רגשות של כעס וחמה שפוכה יתחלפו בן-רגע לרגשות של רחמים וחמלה, כאשר נבין שהנדחק לראש השורה בבית המרקחת, בלי להמתין לתורו, הוא חולה נפש או אדם שממהר למיטת חוליו של בנו הקטן, או אם נראה במצב שנקלענו אליו ניסיון שהעמידו לנו מן השמים או אתגר להתגבר על רגשותינו ולשלוט בכעס שהתעורר בנו. רגשות של תסכול ואכזבה יתחלפו ויאבדו עוצמתם כהרף עין כאשר נבין שלא רק אנחנו לא הצלחנו במשימה כלשהי, אלא רבים וגם טובים נכשלו בה (ה'שמונים' שקיבלנו במבחן היה מהציונים הטובים ביותר בכיתה), או כאשר נתמקד בהפקת לקחים מכישלוננו, במקום לשקוע בהאשמה עצמית (או בהאשמת אחרים) ובטיפול רגשות אשם חסרי כל תועלת.

רגשותינו יתחלפו מקצה לקצה כאשר נגלה שהאדם שסירב לבקשתנו, והיינו סבורים שהוא אדם רע שמזלזל בנו או אינו מפרגן לנו, היה במצוקה ביום ההוא בגלל משהו שקרה לו, ואין לו שום דבר אישי נגדנו.

כאשר מדובר בהשערות- הכול ייתכן, אבל שום דבר אינו בהכרח נכון.

רבות ומגוונות הן הדרכים לבחון את צורת החשיבה שלנו ולגלות את הטעויות שאנו עושים בבואנו לפרש את המציאות שאנו רואים. סביר להניח שלא כל אחד עושה את כל הטעויות האפשריות. על כן מטבע הדברים יהיו רעיונות שנתחבר אליהם יותר, ואילו רעיונות אחרים לא ידברו כל כך אל לבנו.

ובכל זאת, מומלץ ללמוד את הנושא במלוא היקפו, כדי לפתח את היכולת לנתח את יחסי הגומלין שבין תפיסתנו הקוגניטיבית לעולמנו הרגשי, ובעקבות זאת- את היכולת לאתר את מה שמשפיע עלינו ואת מה שעלינו לעשות באופן שונה כדי שמצב רוחנו והרגשתנו ישתנו לטובה. לימוד זה יעזור לנו להתגבר על חולשותינו ועל רגשותינו הרעים, המשפילים ומחלישים אותנו.

רגע חושבים

הרב דניאל גרמן

לצאת מכל היסורים

נגזר עליו מיתה הכל מתבטל ומסתלק ממנו ולא ישרה עליו. (ניצול ממלחמת גוג ומוגג מחבלו של משיח ומדינה של גיהנום).

וכן כל גאולת עם ישראל תלויה בלימוד התורה, שלא גלו ישראל אלא על ביטול תורה, וכך גם כל עולמו הבא של בר ישראל, שכל המשתמש באור תורה - אור תורה מחייהו (לעתיד לבוא) וכל שאין משתמש באור תורה אין אור תורה מחייהו. והיא היחידה שמלווה את האדם אחר פטירתו, ותלמידי חכמים שעסקו בתורה לא מתים אלא נשמתם תחת כיסא הכבוד ניזונים מזיו השכינה 'עין לא ראתה'.

ע"י עסק התורה הוא אהוב למעלה ואהוב למטה, והקב"ה אינו עוזבו, ומתוך כך עושה לו חפצו ונכסיו מצליחים (ואין צריך לומר שלא יחסר לו פרנסתו ראה רש"י לשמות ט"ז, לב). ומלבד מה שמשפיע הלומד לעצמו משפיע הוא לעולם כולו וגורם ירידת שפע ומשכלל מקיים ומחזיק כל העולמות כולם.

וראה מה שכתב האור החיים הקדוש (פרשת בשלח יד, כז) והם דברים מבהילים - שע"י עמל התורה אפשר לשנות הטבע - שכל הבריאה כולה כפופה לתורה ולעמליה.

זה לשונו הקדושה: "אכן תנאי זה הוא בכלל התנאים שהתנה ה' על כל מעשה בראשית, להיות כפופים לתורה ולעמליה. ולעשות כל אשר יגזרו עליהם, וממשלתם עליהם כממשלת הבורא ברוך הוא".

ונזכור שהעולם הזה כבית חתונות - מה שחוטפים זה מה שאוכלים, שהיום לעשותם ולמחר בעולם הבא לקבל שכרם. ואותם דקות שתוכל לאסוף פה 2 הלכות לשון הרע ושם כמה פרקי משניות וכו', הם הרווח הנצחי שלך.

ויכוון בלימודו שתתקשר נשמתו בו ית' - שהיכן שאדם נדבק בעולם הזה, שם נשמתו נדבקת בעולם הבא וכתוב (דברים ד) "ואתם הדבקים בה' אלוכם חיים כולכם היום".

למאמרים נוספים של הרב דניאל גרמן
בקרו באתר 'ישיבת אור דוד'

מובא בגמרא (סוטה כא) שהתורה היא מגנא ומצלא - מגינה מיסורים ומיצר הרע, ולכן אם ראינו שהיסורים ממשמשים ובאין עליך - רץ לחדרי תורה ומיד הם בורחין ממך. שהאדם לעמל יולד ואין לך אדם בלא יסורים (ב"ר צ"ב). ואפילו מלכים ושרים גדולים, ואשרי מי שעמלו בתורה וייתסר בעמל התורה במקום בעמל של יסורים אחרים.

ובמשנה באבות: כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ. ובאמת אין לאדם לאן לברוח כי אם לתורה ותפילה - אז דיקא יכול לברוח מן עמל העולם הזה לפטור מעליו מרירות ולחיות חיים אמיתיים (ראה שיחות הר"ן שח).

והמלך דוד בתהילים אומר "לולא תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי", שע"י לימוד תורה האדם ניצול מעצבות ובא לידי שמחה אמיתית ועונג רוחני.

ואומר אור החיים הקדוש שאם היו בני אדם מרגישים את מתיקות התורה היו משתגעים ומתלהטים אחריה ולא יחשב בעיניהם כסף וזהב למאומה!

התורה היא סם הרפואה ועץ החיים שנתנה לנו הבורא לטוב לנו כל הימים. וכמו שמוזכר במכילתא (עה"פ "אני ה' רופאך") "אמר לו הקב"ה למשה: אמור להם לישראל תורה שנתתי לכם רפואה היא לכם חיים היא לכם". ועיקר הרפואה היא ע"י עסק התורה שע"י זה זוכין לדעת, ואפילו חש בכל גופו יעסוק בתורה שנאמר "ולכל בשרו מרפא".

ע"י עסק התורה מתקדשים ומזדככים כל אבריו וגידיו ואין אדם נטהר אלא בדברי תורה. וכל העוסק בתורה אין צריך לא עולה לא מנחה לא חטאת ולא אשם. ומכפרת אפילו על חילול השם, שכל פגמי הנפש החוטאת נתקנים ונמתקים בשרשם בתורה הקדושה. וע"י העסק והעמל בתורה מתקן נפשו ורוחו וניתקן בנשמה אחרת קדושה ומוסיף אור בנשמתו.

אמר רבי שמעון בר יוחאי כל מי שמשתעשע בתורה לא פוחד מהכל. והעוסק בה מציל את עצמו ואת העולם כולו מפגעים רעים, מאריך ימים וניצול ממיתה. ואפילו יתגזר עליה מותא, כל'א יתבטל ויסתלק מ'ניה, ולא ש'ר'א עליו אפילו

הוצעה לטעום טעם של שבת אמיתית?

ישיבת אור דוד מזמינה אתכם להצטרף לשבת מלאה רוחניות
עם הרה"ג דניאל זר שליט"א ובחורי הישיבה

קריאת תהילים

חדרים מפוארים

אוכל כיד המלך

תפילות מרוממות

להזמין מקום לשבת הקרובה ניתן למלא את הטופס באתר הישיבה או להתקשר למשרדי הישיבה

03-5701212